

Asia: VN/11210/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi asevelvollisuuslain 32 ja 48 §:n muuttamisesta (rajaturvallisuustilanteesta johtuva kertausharjoitus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lähtökohtaisesti KT kannattaa esitettyjä muutoksia asevelvollisuuslain 32 ja 48 §:n muuttamisesta.

Asevelvollisuuslaki ei nykyisellään mahdollista poikkeuksellisessakaan rajaturvallisuuden häiriötilanteessa reserviläisten kertausharjoituksiin määräämistä, kun kyse ei ole sotilaallisesta uhasta. Nyt asevelvollisuuslain 48 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5.kohta, jossa säädettäisiin rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi välttämättömästä kertausharjoitusperiaatteesta. Hallituksen esityksessä todetaan, että kyseessä olisi poikkeuksellinen menettely, jota käytettäisiin vain, kun rajaturvallisuuden ylläpitäminen ei olisi mahdollista, tai se muodostuisi kohtuuttoman vaikeaksi viranomaisen tavanomaisilla resursseilla.

KT toteaa, että ehdotetun menettelyn tulee olla aidosti viimesijainen.

Hallituksen esityksessä todetaan, että ehdotettu rajaturvallisuustilanteesta johtuva kertausharjoitus voisi alkaa jopa välittömästi. Lisäksi asevelvollisia voidaan määrätä em. kertausharjoitukseen kertausharjoituspäivien enimmäisrajasta riippumatta myös muusta syystä kuin sotilaallisen uhkan ollessa kyseessä. Erityisesti kunnan tai hyvinvointialueen kriittisissä ja / tai työvoimapulasta kärsivissä tehtävissä tällaiset nopeasti tapahtuvat ja kestoltaan määrittelemättömät poissaolot, voivat aiheuttaa riskiä palveluiden turvaamiselle ja esimerkiksi lainsäädännössä määrättyjen henkilöstömitoitusten tai määräaikaisten toteuttamiselle. Tällaisissa tilanteissa kunnalla tai hyvinvointialueella työnantajana tulisi olla mahdollisuus viivästyttää työntekijän kertausharjoituksen alkamista siten, että työnantajalle turvataan kohtuullinen aika tehdä esimerkiksi sijaisjärjestelyjä tai muutoksia palveluiden järjestelyihin. Normaalisti kutsu kertausharjoitukseen lähetetään asevelvolliselle kolme kuukautta aikaisemmin.

Kunta-alan yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen (KVTES) 5 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan ”reservin kertausharjoituksiin tai lain nojalla väestönsuojelukoulutukseen tai lain nojalla siviilipalvelun täydennyspalvelukseen määrätyle maksetaan kertausharjoitusten tai väestönsuojelukoulutuksen tai täydennyspalveluksen ajalta varsinainen palkka vähennettynä reserviläispalkan tai vastaavan korvauksen määrällä.”

Mikäli työntekijä / viranhaltija määrätään ehdotetun uuden asevelvollisuuslain 48 §:n 5 kohdan mukaisiin harjoituksiin, niin työnantajalle tulee korvata ko. ajalta palkkauskustannukset kokonaisuudessaan.

Antikainen Johanna
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT